

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

II. Cum metu & tremore vestram salutem operamini: Deus est enim, qui operatur in vobis velle & perficere pro bonâ voluntate. Philip. 2. v. 13.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

II.

Cum metu & tremore vestram salutem operamini : DEUS est enim , qui operatur in vobis velle & perficere pro bonâ voluntate.
Philip. 2. v. 13.

1. Considera salutem tuam opus esse continui laboris. unde si eam velis consequi, non somno & delicijs indulgendum, sed laborandum constanter usque ad mortem. Et hoc est, quod primò ait Apostolus : *Operamini non solum pro vestrà salute, sed vestram salutem,* quia salus tua non est opus, cuius pars aliqua ad te, altera ad DEUM spectet. Sed tota simul ad DEUM, tota ad te pertinet, & idcirco oportet te totam ex parte tuâ, seu sine cessatione operari : *Qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit.* Mat. 24. v. 13.

2. Considera, quòd non solum debeas operari salutem tuam usque in finem, sed etiam cum magna sollicitudine, quia sicut usque in finem semper es incertus de successu, ita usque in finem tremere oportet : hoc enim volunt verba illa. *cum metu & tremore. Timens & tremens.* Mar. 3. Timor nasci debet ex gravitate periculi, tremor ex facilitate. Vide imprimis gravitatem periculi. O quanti momenti res agitur ! nisi salutem in tuto colles, actum est pro tota aeternitate, non est remedio locus. *aterrum fremes in inferno. Oculi impiorum deficient* circumspiciendo, sicut ubi se rima aliqua aperiat, vel locus

fugiendi è barathro tam penali : sed omne effugium perijt : *Oculi impiorum deficient, & effugium peribit ab ijs.* Job. 11. v. 20. Spectata gravitate periculi, quæ utique timorem incutiet, etiam facilitatem spectata, quæ non solum faciet timere, sed & tremere, itaque tremere, ut terror usque ad ossa penetret. *Pavor tenuit me, & tremor, & omnia ossa mea perterrita sunt.* Job. 4. v. 14. Infra te hiare infernum vides, qui turmatim emittit atros spiritus ad insultum. Circa te vides Mundum fallacem, qui plenus est laqueis, etiam absconditis, quibus insidiatur. Supra te vides cælum, quod meritò tibi insensum fortè non amplius patrocinabitur. Intra te occurrunt tumultuantes affectus, qui etiam ipsi contra spiritum fœderantur, ut in certamine succumbat. Quibus ita se habentibus, quis non trepidet ? oportet sanè amisisse fidem, si in his omnibus insensatum est cor. Eccl. 16. v. 19.

3. Considera, qua in re consistere debeat hic terror, dum aliàs in bonis exercendis operibus versaris, uti ponitur hoc loco, quia de illis sermo est, qui operantur. an ut anxie turberis, ut animum despondeas ? minime : nam Anxietas ad illos pertinet, qui non

Manna

Segneri

VII

non operantur, aut non nisi malè operantur: *Angustia in omnem animam hominis operantis malum.* Rom. 2. v. 9. In eo versari debet, ut humillimè de te semper sentias. quare? quia quantumcunque opereris, semper necesse est, ut DEUS te faciat operari. & ideo pergit Apostolus: *DEUS est enim, qui operatur in vobis, & velle & perficere, pro bonâ voluntate.* Tantum operaris, quantum DEUS dat tibi gratiæ ad operandum. ex te solo nihil potes: & hinc vides, quàm meritò timere & tremere oporteat in conspectu ejus, dum cognoscis ab ipso esse, quidquid operaris boni. *si continuerit aquas, omnia siccabuntur.* Job. 12. v. 15. Adde, quòd hanc gratiam, quam largitur, non largiatur ullo obstructus debito, sed merâ charitate & munificentia suâ: *pro bonâ voluntate*: aliâs gratia non foret. atque idcirco suspendere potest hunc imbrem pro libitu: *Transylit Austrum de celo, & induxit in virtute suâ Africum.* Pl. 77. v. 26.

4. Considera, quantumvis possit Dominus, cùm voluerit, negare gratiam, quam dat ad operandum, hoc est, gratiam efficacem. nunquam tamen omittitur, quin det, si ex parte tua fideliter conferves; quia dat equidem *pro voluntate*, sed *pro voluntate* etiam *bonâ*, hoc est, non malevolâ, non malignâ, sed ad benefaciendum maximè propensâ: *Expectat Dominus, ut miseretur vestri.* Isa. 30. v. 18. Sufficit proinde, ut tibi ipsi non desis, ut operam, & auxiliū jungas, ut illi pe-

culiari modo semper te commenda-
quia hoc demum est, quod pro
nibus elicere cupit è metu & tre-
tuo, ut ipsi semper adsis. Eri-
bene advertis, metus iste & tre-
in te requiritur pro majore for-
tura. facit enim, ut illico vocetur
DEUM: *Josaphat timore perterritus
se contulit ad rogandum Dominum*
Paral. 20. v. 3. hic efficere debet
illum invocet, ut suscitetur, ut
atque ad eum ut inter tempestates
veris. Quandoquaque desit
te commendare, perijisti. Præmi-
tia tribuunt etiam non peccato-
primam, si S. Augustino credimus,
nulla datur nisi postulanti: *Petenti
dabitur vobis.* Mat. 7. v. 7. Hinc
quòd Dominus promiserit, et
modo se super Ecclesiam effudit
spiritum gratiæ & spiritum orationis.
*Effundam super habitatores Ierusalem
spiritum gratiæ, & precum.* Zach.
v. 10. quia sine spiritu gratiæ non
ret spiritus precum, nec sine spi-
ritu precum spiritus gratiæ. quæ
res salutem tibi procurat? *metus
& tremor*: hic enim facit, ut
res, dum singulis momentis ad
periculum naufragandi. Ideo
tuas & tremas, bono sis animo.
Divinus est spiritus, qui dicit: *Deus
homo, qui semper est pavidus.* Job.
28. v. 14.

5. Considera hanc necessitatem
randi in immensum crescere, quia
DEUS sit is, qui æqualiter operatur
*in nobis velle & perficere operatur
le per gratiam prævenientem*: &

vultu perficere per gratiam concomi-
 tantem. Gratia præveniens est, quæ
 ipse primum te excitat ad bonum. &
 quomodo excitat? duobus modis, &
 illuminando intellectum, & volunta-
 tem inflammando. Illuminat intel-
 lectum, cum facit, ut ad vivum ap-
 prehendas necessitatem, convenien-
 tiam, utilitatem operandi bene. &
 voluntatem inflammat, dum cordi-
 eos motus infundit, qui efficaciter
 stimulant ad amorem illius, quod ap-
 prehendis. atque hic est modus, quo
 DEUS in te operatur velle, vi quasi
 compellendo ad bonum, sed vi, quæ
 dignitati tuæ conveniat, scilicet amo-
 ris. Gratia concomitans est, quæ
 postea te comitatur usque ad perfe-
 ctionem operis. & ideo quoad sub-
 stantiam est conservatio quædam ear-
 rum illustrationum, & impulsuum,
 quas initio DEUS dedit ad operan-
 dum, aut fortè etiam incrementum,
 dum miro affectu per gratiam memo-
 ratam semper adstat, regit, protegit,
 ut tot inter tempestates, quæ suis de-
 que vertunt instabilem cymbam
 liberi arbitrij, non extinguantur il-
 lustrationes, non debilitentur impul-
 sus, quibus sustinetur. & hac ratione
 Dominus operatur in te non solum
 velle, sed & perficere, atque sic ope-
 rat, quidquid ipse operaris: *omnia*
opera nostra operatus est nobis Dominus
DEUS noster. II. 26. v. 12. Quod
 si na est, an non agnoscis te consti-
 tutum in continua necessitate oran-
 di? sive gratiâ suâ præveniat, sive
 sequatur, semper hoc facit, quod fa-

cere non tenetur, quia semper miseri-
 cordiam præstat: *Misericordia tua*
præveniet me. Ps. 58. v. 11. *Miseri-*
cordia tua subsequetur me. Ps. 22. v. 6.
 6. Considera hunc locum Apосто-
 stoli, quem meditaris, esitam paucis
 verbis comprehensam, fuisse instar
 pharetra, unde continuo deprompta
 sunt spicula ad configenda tot mon-
 stra errorum, qui exorti sunt, & etiam-
 num oriuntur in populo Christiano.
 Ajunt nonnulli opera non esse neces-
 saria ad salutem, sed sufficere solam
 fidem. Sed quid ita, dum Apосто-
 lus verbis tam disertis opera requi-
 rit? *vestram salutem operamini.* Di-
 cunt alij, cuilibet firmissimè creden-
 dum, se esse in gratia, se esse acceptum
 DEO, justificatum, & certissimò de-
 stinatum ad gloriam. Sed quâ ratio-
 ne hoc credent, si Apóstolus etiam il-
 lis, qui studiosè curant operari salu-
 tem, non solum timorem, sed & tre-
 morem præcipit? *Cum metu & tre-*
more vestram salutem operamini. Fin-
 gunt alij sine auxilio Divino solius li-
 beri arbitrij virtute hominem posse
 salutem adipisci. Sed quomodo, si
 teste Apóstolo, *DEVS est, qui opera-*
tur in nobis? Alij è contrario, homi-
 nem non habere liberum arbitrium,
 sed ab influxu stellarum, fortunâ, fa-
 to, Providentiæ necessitate cogi. Sed
 quomodo istud, si, ut ait Apóstolus,
DEVS operatur in nobis, non extra
nos? alij affirmant progressum bo-
 norum operum esse à DEO, à nobis
 solis initium, sed quomodo, si *DEVS*
operatur in nobis non tantum perficere,
 sed

sed & velle? Rursus vice versâ alij
initium operis esse à DEO, nobis ve-
rò ejus prosecutionem adscribendam,
sed quomodo, si *DEVS* non solum
operatur velle, sed & *perficere*? De-
nique nonnulli dicunt DEUM opera-
ri in nobis omne bonum, sed ex me-
ritis nostris. quid ita, dum Apostoli
sententiâ etiam *operatur pro bonâ vo-
luntate*? Non potest ullum meritum
gratiam antecedere, cum ab ista sit
omne meritum. Unde vides, quot
sunt verba, tot esse sagittas hic suppe-

ditas ab Apostolo contra
jam animo prævisa. Tu vero
oraculum, æstima, adora, & in
mo mentis sinu reconde, ut
majore studio hoc agas, quod
agendum est, negotium salutis.
etiam hoc agenti tamen iterum
est, tremendum, trepidandum
de te misero fieret, si non ageretur
*justus vix salvabitur, impius
cator nbi parebunt?* i. Per-

4. v. 18.

* * *

III.

Inventio sanctæ Crucis.

*Sicut exaltavit Moyses serpentem in deserto, ita exaltari oportet
filium hominis, ut omnis, qui credit in ipsum, non perdat
habeat vitam aternam.* Jo. 3. v. 14.

1. **C**onsidera illum serpentem æ-
neum, quem Moyses è stipite
suspensum in deserto erexit pro salu-
te aspicientium, fuisse typum mira-
bilem Christi pro te crucifixi. quia,
sicut serpens ille fictitiis non fuit
reus ullius illatæ mortis tot inter fu-
nera à veris serpentibus profecta, &
tamen illi fuit pendendum è Cruce, ut
pro omnibus satisfaceret: ita omni-
no in Christo accidit, unde statim
conjunct *sicut & ita*, ne, dum vides
illum è trunco suspensum, fortè putes
alio modo pendere quàm ejusmodi
serpentem. Pendet ibi non ut iste
duntaxat sine causâ, sed indebitè, ini-
què, & contra omnem legem justitiæ:

*Factus pro nobis maledictum, non
timuit. Gal. 5. Ecce serpentem ille
apparebat serpens, non erat. Falsus
est serpens opere fusorio virtute
ceterum in seipso non modo nihil
habebat noxij veneni, sed nec habere
poterat. Ita omnino Christus in
modo in se nil habebat noxæ, quæ
præferrebat, sed nec habere poterat.
Si illum aspicias in Cruce in forma
peccatoris. In similitudinem carnis
peccati. Rom. 8. v. 3. in se talis non
fuit, sed quasi talis fieri voluit
hoc est, ardentissimæ charitatis, pro
causa, ob quam pendet è Cruce, illa
ipsa est, ob quam serpens ille ignitus
pendit. ille suspensus est, ut*